

יומא דף יט

גמרא. תנא: **ללמדו חפינה**. אמר רב פפא: שתי לשכות היו לו לכהן גדול, אחת לשכת פרהדרין ואחת לשכת בית אבטינס, אחת בצפון ואחת בדרום.

אחת בצפון - דתנן **שש לשכות היו בעזרה, שלש בצפון ושלש בדרום**. שבדרום לשכת המלח, לשכת הפרוה, לשכת המדיחין. לשכת המלח - ששם היו נותנין מלח לקרבן, לשכת הפרוה - ששם היו מולחין עורות קדשים, ועל גגה היתה בית טבילה לכהן גדול ביום הכפורים. לשכת המדיחין - שם היו מדיחין קרבי קדשים, ומשם מסיבה עולה לגג בית הפרוה. שלש שבצפון: לשכת העץ, לשכת הגולה, לשכת הגזית. לשכת העץ, אמר רבי אליעזר בן יעקב: שכחתי מה היתה משמשת. אבא שאול אומר: לשכת כהן גדול היתה אחורי שתייהן, וגג שלשתן שוה.

לשכת הגולה - שם היה בור הגולה, והגלגל נתון עליו, ומשם מספיקין מים לכל העזרה. לשכת הגזית - שם היה סנהדרין של ישראל יושבת ודנה את הכהנים, ומי שנמצא בו פסול היה לובש שחורים ומתעטף שחורים ויצא והלך לו, ושלא נמצא בו פסול - היה לובש לבנים ומתעטף לבנים ונכנס ומשמש עם אחיו הכהנים. אחת בדרום, דתנן: **שבעה שערים היו בעזרה, שלשה בצפון ושלשה בדרום ואחד במזרח**. שבדרום שער הדלקה, שני לו - שער הקרבן, שלישי לו שער המים.

שבמזרח שער נקנור. ושתי לשכות היו שם. אחת בימינו ואחת בשמאלו. אחת לשכת פנחס המלכש, ואחת לשכת עושי חביתין.

שבצפון שער ניצוץ, בנין אכסדרה היה ועלייה בנויה לו על גביו, ושם כהנים שומרים מלמעלה ולוים מלמטה. ושלפנים הימנו החיל.

שני לו שער הקרבן, שלישי לו שער בית המוקד.

ותניא: **חמש טבילות ועשרה קדושין טובל כהן גדול ומקדש בו ביום, וכולן בקדש [על גג] בית הפרוה, חוץ מזו שהיתה בחול על גבי שער המים, ובצד לשכתו היתה**.

הבעייה שמציג רב פפא: ולא ידענא אי לשכת פרהדרין בצפון ולשכת בית אבטינס בדרום, או לשכת בית אבטינס בצפון ולשכת פרהדרין בדרום.

נסיון לתרץ: ומסתברא דלשכת פרהדרין בדרום הוא. מאי טעמא? מקדים קאי ומיסך את רגליו, וטביל ואזיל לצפון וגמר חפינה, ואתי לבית המקדש ועביד עבודה כולי יומא, לבהדי פניא מדו עליה, והדר אזיל לדרום וטביל ונייח. דאי אמרת לשכת פרהדרין בצפון - מקדים קאי ומיסך רגליו ואזיל לדרום, וטביל וגמר חפינה, ואתי לבית המקדש ועביד עבודה כוליה יומא, להדי פניא מדו עליה והדר אזיל לדרום וטביל, ובעי מהדר ומיזיל לצפון ומינח. ומי טרח מטרחינן ליה כולי האי?

דחיית התירוץ: אלמה לא? מטרחינן ליה טפי, דאי צדוקי הוא - ליפרוש. אי נמי - שלא תזוח דעתו עליו. דאי לא תימא הכי - נעבדינהו לתרוייהו בהדי הדדי, אי נמי - תסגי ליה בחדא.

ואמרו לו אישי כהן גדול וכו',

המשנה מהווה קושי לדברי רב הונא: לימא תהוי תיובתא דרב הונא בריה דרב יהושע. דאמר רב הונא בריה דרב יהושע: הני כהני - שלוחי דרחמנא נינהו. דאי אמרת שלוחי דידן נינהו - מי איכא מידי דאנן לא מצינן למעבד ושלוחי דידן מצו עבדי?

תירוץ: הכי קאמרי ליה: משביעין אנו עליך על דעתינו ועל דעת בית דין.

הוא פורש וכוכה והן פורשין וכוכיין וכו'.

הסבר המשנה: הוא פורש וכוכה - שחשדוהו צדוקי, והם פורשין וכוכיין - דאמר רבי יהושע בן לוי: כל החושד בכשרים לוקה בגופו. וכל כך למה - שלא יתקן מבחוץ ויכניס, כדרך שהצדוקין עושין.

תנו רבנן: **מעשה בצדוקי אחד שהתקין מבחוץ והכניס. ביציאתו היה שמח שמחה גדולה. פגע בו אביו, אמר לו: בני, אף על פי שצדוקין אנו - מתיראין אנו מן הפרושים. אמר לו: כל ימי הייתי מצטער על המקרא**

הזה (ויקרא טז) כ' כענ אראו ע' הכפרת אמרתי, מתי יבוא לידי ואקיימנו. עכשיו שבא לידי - לא

אקיימנו? אמרו: לא היו ימים מועטין עד שמת והוטל באשפה, והיו תולעין יוצאין מחוטמו. ויש אומרים:

ביציאתו ניגף. דתני רבי חייא: כמיין קול נשמע בעזרה, שבא מלאך וחבטו על פניו. ונכנסו אחיו הכהנים ומצאו ככף רגל עגול בין כתפיו, שנאמר (יחזקאל א) וראיהם ראיה וכל ראיהם ככל ראיה עז.

ויקרא פרק טז

(כ) ויאמר ה' אל משה בכו את אהרן אחיך ואז יבא בכל עת אל הקדש מכית זפרכת אל פני הכפרית אשר על הארן וזא ימות כי כענ אראה על הכפרית:

אמר רבי זכריה בן קבוטל וכו'. מתני ליה רב חנן בר רבא לחייא בר רב קמיה דרב: אמר רבי זכריה בן קבוטל. ומחוי ליה רב בידיה: קבוטל. קושי על הסיפור: ונימא ליה מימר? תירוץ: קריאת שמע הוה קרי.

קושי על התירוץ: וכי האי גוונא מי שרי? והא אמר רבי יצחק בר שמואל בר מרתא: הקורא את שמע לא ירמוז בעיניו, ולא יקרוץ בשפתותיו, ולא יורה באצבעותיו. ותניא, רבי אלעזר חסמא אומר: הקורא את שמע ומרמוז בעיניו, ומקרץ בשפתותיו, ומראה באצבעו - עליו הכתוב אומר: (ישעיהו מג) וזא את קראת יעקב! תירוץ: לא קשיא: הא - בפרק ראשון, הא - בפרק שני.